

Trestný čin účasti na sebevraždě a problematika s tím související (s důrazem na eutanázii)

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá trestným činem účasti na sebevraždě dle ustanovení § 144 trestního zákoníku a s tím souvisejícími aspekty, jako je eutanázie, sebevraždy či privilegovaná skutková podstata usmrcení na žádost. Protože se nejedná o příliš frekventovaný trestný čin pohybující se maximálně v jednotkách ročně, nebývá mu věnována příliš velká pozornost. Naopak související téma eutanázie představuje problematiku, o které se dnes vedou v celé řadě zemí diskuse o její případné legalizaci, případně alespoň o přijetí privilegované skutkové podstaty usmrcení na žádost.

Základní výzkumnou otázkou je rozbor předmětného ustanovení, zhodnocení nynějšího stavu eutanázie, asistované sebevraždy a sebevražd. Nedílnou součástí práce je zamyšlení se nad možnými řešeními a zodpovězení otázky, zda by v České republice měla být aktivní přímá eutanázie či asistovaná sebevražda legalizována, popř. za jakých podmínek.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol, jejichž nedílnou součástí jsou vždy úvahy de lege ferenda.

Úvodní kapitola se podrobně věnuje eutanázii – prostor je věnován vymezení základních pojmů, dělení eutanázie a její historii, souvislostem s ústavním, občanským a zejména trestním právem a představeny jsou též hlavní argumenty ve prospěch či neprospěch případné legalizace. Ke konci úvodní kapitoly se čtenář může seznámit se zahraniční právní úpravou, tj. s úpravou ve státech, ve kterých je eutanázie či asistovaná sebevražda již nyní legalizována.

Druhá kapitola se zabývá trestným činem účasti na sebevraždě. V této kapitole je pojednáno o systematickém zařazení v nynějším trestním zákoníku, historickém vývoji, všech znacích skutkové podstaty včetně související judikatury a komparaci se zahraničím. Představeny budou též statistické údaje, ze kterých plyne, kolikrát ročně je daný trestný čin spáchán, kdo je obvykle jeho pachatelem a k jakému trestu byl daný pachatel odsouzen.

Třetí kapitola věnovaná sebevraždám představí nejdůležitější pojmy, seznámí čtenáře s pohledem společnosti na tento závažný sociálně-patologický jev, se souvislostmi s trestním právem a se statistickými údaji.

Poslední kapitola si klade za cíl představit komplexní řešení problematiky eutanázie. Představen je tudíž návrh zvláštního zákona, na základě kterého by byla asistovaná smrt umožněna, a dále možné změny ve zvláštní části trestního zákoníku.

Klíčová slova: eutanázie, sebevražda, účast na sebevraždě